

gistrator og sine andre Embedsmænd, og Kommunen har Lilsynet gennem de to fødte Medlemmer af Understøttelsesraadet. Det er nemlig Noget, der sker hvert Aar og hver Dag, at en Magt er bevillende og en anden er uddelende. Saaledes kan Kommunen bevillige Penge til Fattiggassen, det er ikke samme Bestyrelse, der staar for den som for Kommuneradaet. Der er en Mængde Institutioner, der er saaledes Penge til Præmier til Heste, til Landvæsen, til Husmand, Landbohøjskoler, der er, kort sagt, under Skolevæsenet en Masse Forhold; mon Regjeringen har andet Lilsyn med dem, end den vil faae i dette Tilfælde? Jeg kan altsaa ikke lade den Indvending gjælde; men jeg fik en bestemt Følelse af, at disse Indvendinger egentlig vare stillede mod den vide Valgret. Man har spurgt: Hvorfor tage det fra Kommunen; thi hvad Ondt har Kommunen gjort? Jeg svarer dertil: Jeg veed ikke, den har gjort noget Ondt; men dette Omraade hører ikke ind under det offentlige Fattigvæsen og bør heller ikke gjøre det; det er Noget, der nærmest har en human Karakter; men det vil tillige udøve sin berettigede Indflydelse paa den materielle Stilling, og derfor forekommer det mig absolut rigtig her at fastholde den almindelige Valgret. Jeg skal med et Par Ord henvende mig til den høie Regjering og da især til den høitæredede Indenrigsminister. Jeg har lagt Merke til, at der i Blade og Skrifter, hvis Lanke jeg tror staa Regjeringens Grundsetninger nær, tales om den sørgelige Demoralisation, der er tilstede overalt, og at paa Grøstefanterne læses socialistiske og vidtgaende demokratistiske Blade, som i ethvert Hus udbrede en Gift over Landet, som efterhaanden vil voxte os over Hovedet. Om denne Skilbring er sand eller ikke, det skal jeg ikke indlade mig paa at bedømme, men er den sand — Noget er der vel i den, thi endt jeg tror, at den er overdreven —, saa siger jeg: lad den nuværende Regjering hjælpe os, — som dog ikke kunde siges hovedsagelig at være Repræsentanter for Proletariatet, men derimod Repræsentanter for det hele Folk, — med at slaa dette giftige Baaden ud af deres Hænder, thi man kan være vis paa — og her appellerer jeg til Fordelen, medens jeg iforveien har appelleret til det humane og det hjærlige Sind —, at den Agitation, som der er sigtet til i disse Skrifter, og som gaar ud paa Gudsforægtelse og paa en Omstøden af den nuværende Samsfundsordning, ikke vil kunne finde nogen Indgang, dersom vi itide sørge for, at de Uretfærdigheder, som ere tilstede, saa vidt muligt kunne blive borttagne. Jeg behøver vist ikke at tilføie, at jeg ikke er Socialist, men jeg maa samtidig hermed sige, at man virkelig ikke behøver at være synderlig klog for at kunne sige sig selv, at der ikke er nogen religiøs eller social Retning som har vundet Indgang i Verden, naar den ikke har havt noget Sandt i

sig; thi har den ikke havt det, saa har den maattet gaa bort igjen inden søie Tid. Regjeringen har efter min Opfattelse alle Betingelserne for at kunne bekjempe denne Agitation, thi jeg kan ikke se, fra hvilken Side Modstanden skulde komme, naar Regjeringen i Forbindelse med os vilde tage denne vigtige Sag i sin Haand. Jeg vil ikke sige, at jeg hørte det med Bedrøvelse, men jeg blev dog mindre glad ved at høre, at Skrivelsen om Arbejderforholdene til Arbejdskommissionen ikke indeholdt Regjeringens Program, thi jeg maa erkjende, at der dert var mange Lanke, som gik i den Retning, hvori jeg kunde ønske at gaa. Jeg skal hermed henvisse til, hvad der er fremkommet ifjor baade i mit Indledningsforedrag og i de Udtalelser, som ere fremkomne fra andre ærede Medlemmer og særlig fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holslein-Ledreborg), som var Formand for Udvalget, og som har stor Fortjeneste af dette Lovforslag. Det er til ingen Nytte at repetere, hvad der den Gang er fremkommet baade i Betænkningen og i de offentlige Udtalelser, og idet jeg henviser dertil, skal jeg her slutte med paany at opfordre den høie Regjering til at tage Sagen i sin Haand i Forbindelse med os, thi ingen anden Regjering er bedre skiftet til at løse dette Spørgsmaal i Forbindelse med os end den nuværende. Jeg kan ikke se, fra hvilken Side Modstanden skulde komme.

Winther: Efter dette, som det forekommer mig, særdeles oplysende Foredrag skal jeg ikke udbrede mig vidtløftigt, da jeg ogsaa ifjor har havt Anledning til at gjøre visse Anskuelser om denne Sag gjældende. Men der er dog en Ting, der bevæger mig til at tage Ordet, og det ganske kort. Det forekommer mig nemlig, at det er urigtigt, at de ærede Herrer, der have fremsjort dette Forslag, ere gaaede saavidt i at fremlægge det uforandret, at de endogsaa i § 4 under Nr. 2 have beholdt en Bestemmelse, som gjør, at Grundlovsretten til Understøttelse ikke noget Sted findes nøiagtig og klar. Det forekommer mig, at naar Grundlovens § 84 er saa klar, at den giver ethvert Medlem af Staten en Ret til Understøttelse under visse Forhold, som Lovene nærmere kunne bestemme, er det urigtigt i en Lov som denne ikke at indsætte en Paragraf, hvori denne Lanke nærmere udpilles, ligesom det heller ikke forekommer mig rigtig at fremsjort denne Ret til Betingelser, som Grundloven ikke har sat. I de foregaaende Paragrafer er der Tale om at træde til med Understøttelse til dem, der forsøge at hjælpe sig selv. Dette kan efter min Mening ogsaa overordenlig godt findes i denne Lov, men der burde være en Paragraf, hvori der ikke var gjort anden Betingelse for at faae Understøttelse end den, at Vedkommende er i en trangende Stilling og efter sin Person er værdig til at blive understøttet, uden at det kræves, at han skal give